

Nr 1885

av herr Börjesson i Falköping

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 128 med förslag till förordning om skatt på spel, m. m.

I propositionen 1972:128 föreslås att skatt införs på det spel, som bedrivs på automater (s. k. enarmade banditer) och på ruletter. Vidare föreslås en omläggning av beskattningen av bingospel.

Under de senaste åren har spel på automater ökat i en omfattning, som inger oro. Spelautomater har sedan länge förekommit på tivolin och nöjesfält. Vid tiden för lotteriförordningens tillkomst och en lång tid därefter var det endast på sådana platser som automatspel bedrevs. Det var också huvudsakligen dessa och liknande tivolispel som äsytades när 2 § lotteriförordningen utformades. Fortfarande förekommer spelautomater på tivolin, nöjesfält och i folkparkerna som ett inslag i nöjesanordningarna. Men under senare år har spelautomater även satts upp på andra ställen där offentlig nöjeställning förekommer. I första hand är det här fråga om dansrestauranger, nattklubsrestauranger och liknande.

Det finns dessutom en kategori spelautomater, som enligt rättspraxis anses falla utanför lotteriförordningen, nämligen automater där utfallen vinst i form av polletter bara kan användas till fortsatt spel. Sådana automater är i ett mycket stort antal placerade på sådana ställen där underhållning inte förekommer, t. ex. hotell, motell, restauranger utan dans, kaféer, konditorier, bensinstationer, tobaksaffärer, livsmedelsbutiker och andra affärslokaler. Det förekommer också spelhallar med ett stort antal automater. Tyvärr är det mycket svårt att upprätthålla kontrollen så att bestämmelserna efterlevs.

Omfattningen av automatspelet, i vad det gäller både det tillåtna och det illegala, är svår att fastställa. Man räknar emellertid med att 200 miljoner kronor eller mera omsätts årligen på sådant spel.

Bakom spelverksamheten ligger oftast utländska syndikat som äger automaterna. Det är alltså mera sällan som den som sköter automaterna eller lokalinnehavarna är ägare till dessa.

I vad det gäller rulettspel bedrivs sådan verksamhet på såväl restauranger som nöjesetablissemang. Det förekommer dessutom sådant spel under helt andra former. En stor del av det senare spelet kan betecknas som olagligt, bedrivet i s. k. spelklubbar. Där förekommer spel som motsvarar spelet på internationella kasinon, dvs. med väsentligt högre insatser än som anges i lotteriförordningen. Flertalet av klubbarna är formellt organiserade som privata klubbar, men de är i regel bildade enbart för att bedriva spel, och kravet på medlemskap är endast ett medel för att kringgå lagen.

Enligt tillgängliga uppgifter är det stora penningbelopp som omsättes i de illegala spelhålorna. Omsättningen kan röra sig om flera hundratusen kronor per kväll. Man vet att de största klubbarna i Stockholm omsätter cirka 30 miljoner kronor per år.

Som framhålls i propositionen kan beskattningen av spel anses ha ett dubbelt syfte, nämligen att dels tillföra staten inkomster, dels bidra till sanering och bättre ordning på spelområdet. Dock torde det från samhällets synpunkt inte vara det väsentliga att staten får inkomst av dylik verksamhet. Spelverksamheten som sådan medför inte någon reell ökning av nationalinkomsten. Från de beräknade skatteinkomsterna skall dras de ökade kostnader som spelverksamhetens följder, framför allt den illegalas, medför.

Utvecklingen har också visat att inte ens spel på de s. k. enarmade banditerna är något oskyldigt sällskapsspel. Speciellt för ungdomen utgör detta spel en kontakt med spelverksamhet, som i många fall leder till rena hasardspelet. Därmed kan detta till synes oskyldiga spel leda till icke önskvärda konsekvenser.

Enligt min mening föreligger det därför starka skäl att begränsa all sådan spelverksamhet, alltså både automat- och rulettspel. Det bör således övervägas förbud av både rulettspelet och de s. k. enarmade banditerna. Dessa fyller ingen annan uppgift än att lura av godtrogna människor deras pengar.

Även om en beskattning i viss mån skulle sanera förhållandena, är jag övertygad om att missförhållandena skulle bestå. Inte minst skulle mängden – för att undvika skattebeläggning – sätta upp automater illegalt, utan att dessa skattebeläggs. Från samhällets synpunkt är det därför bättre att helt enkelt förbjuda spel av ifrågavarande typ. Det torde inte kunna bestridas att man genom skattebeläggning av dylikt spel låter samhället sanktionera denna form av verksamhet.

Som jag tidigare framhållit i riksdagen när spelverksamheten varit uppe till behandling måste största möjliga vaksamhet iakttas när det gäller spel som leder till hasard. En eventuell skattevinst får inte leda till att man blundar för sociala och andra konsekvenser, som dylik spelverksamhet kan leda till.

Enligt min mening talar därför starka skäl för att man från samhällets sida lagstiftningsvägen begränsar spelverksamheten. Direkt förbud bör alltså utfärdas mot spelverksamhet, som främst bedrivs i vinningssyfte och som kan leda till icke önskvärda konsekvenser för dess utövare.

Med hänvisning till vad som har anförts i motionen hemställs

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition 1972:128 beslutar

1. att avslå propositionen i vad den avser införande av skatt på automat- och rulettspel, samt

2. att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag
beträffande lagstiftning i syfte att begränsa automat- och
rulettspelet i enlighet med vad som har anförts i motionen.

Stockholm den 21 november 1972

BENGT BÖRJESSON (c)

i Falköping